

TOLNA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Dombóvári Járási Hivatala

PINTÉR SZILÁRD

Iktatószám: TO-02/NEO/7426-2/2022.

Polgármester Úr részére

Ügyintéző: Dr. Albert Nóra

Hiv.sz.: IV/94/2022.

Dombóvár Közös Önkormányzati Hivatal

Dombóvár

Szabadság utca 18.

7200

Tárgy: A Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály 2022. évi beszámolója

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselőtestület!

A Dombóvári Járás lakosságának egészségügyi állapotáról, a kistérség közegészségügyi-járványügyi helyzetéről és a Tolna Megyei Kormányhivatal Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya 2021/2022. évi munkájára vonatkozóan az alábbi tájékoztatást adom:

A koronavírus járvány adta feladatok a 2021-2022-es évben is hangsúlyos szerepet kaptak. Minden munkatárs részt vett a feladatok ellátásában, a hétfégi készenlétek teljesítésében, illetve az ad-hoc feladatok ellátásában. A járványügyi munka mellett többek között az egyéni védőeszközök kiosztásában, a szociális otthonok infekció-kontroll tevékenységének felmérésében, a kórházban a koronavírusos betegek ellátására való felkészülés felmérésben, valamint az iskolák tanévkezdésre való fertőtlenítési-takarítási munkái teljesítésének ellenőrzése is megtörtént a napi rutin feladatok mellett. Ezzel együtt a szakhatósági-engedélyezési hatósági feladatokat is elvégeztük. A személyes találkozást az ügyfelekkel kerültük lehetőség szerint, nagyobb hangsúlyt kapott a rendelkezésre álló és bekért dokumentációk ellenőrzése. Folyamatos volt a kapcsolattartás, szakmai segítségnyújtás az egészségügyi szolgáltatók valamint a lakossági megkeresésekre elsősorban telefonon és interneten keresztül a koronavírus fertőzéssel kapcsolatban, későbbiekben az oltóanyag kiosztás, nyilvántartás adta feladatok mellett.

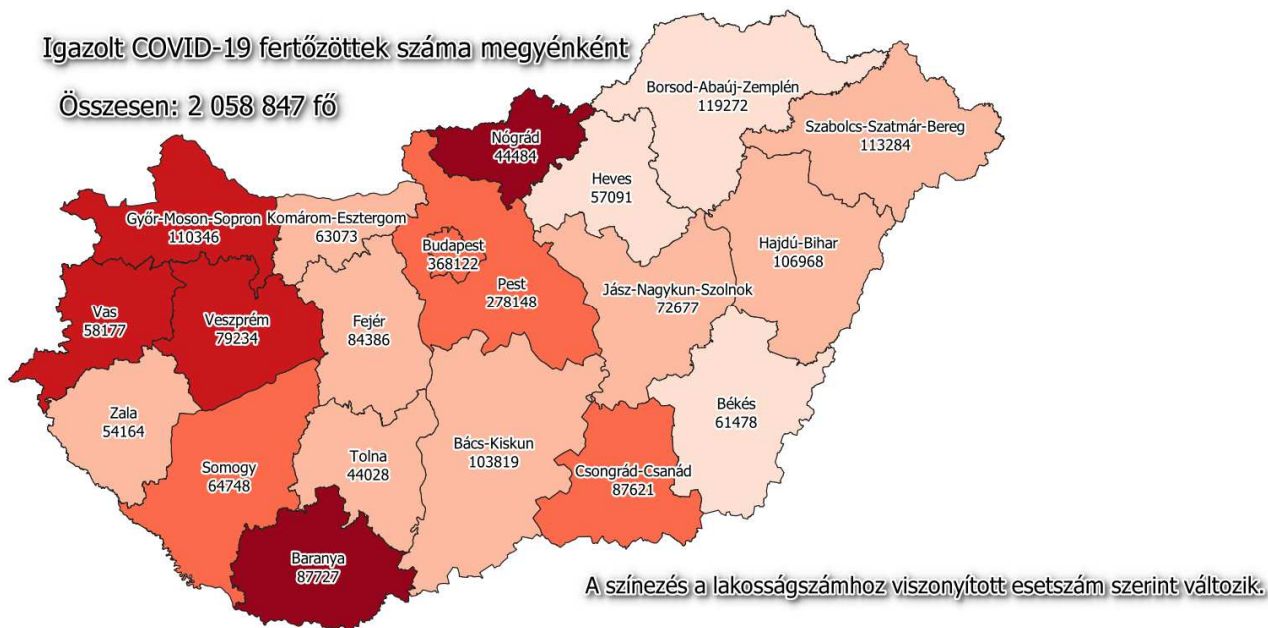
Népegészségügyi Osztály

7200 Dombóvár, Jókai u. 18. Telefon: (36 74) 466-341 E-mail: dombovar.nepegeszsegugy@tolna.gov.hu

Honlap: www.kormanyhivatal.hu

Hatósági tevékenységünket is a koronavírus fertőzés, járvány megelőzése adta feladatok határozták meg, nagyrészt a koronavírus járvány miatti hatósági intézkedésre, hatósági házi karantén elrendelésére irányultak. Emellett az ügyfelek kikérdezése, kontaktkutató, tájékoztatás megadása kötötte le kapacitásunkat. Az alábbi ábrán látható az igazolt covid-19 fertőzöttek területi eloszlása, mely szerint Tolna megyei a közepesen fertőzött régióknak tekinthető.

2020. évben 154, 2021-ben 88, 2022-ben 216 alkalommal került sor ellenőrzésre. 2021-ben 84 alkalommal, 2022-ben 118 alkalommal adtuk ki figyelmeztető végzést. Határozat kiadására 2021-ben 10021, 2022-ben 4672 alkalommal került sor. Szakhatóságként 2021-ben 34, 2022-ben 38 alkalommal jártunk el. 2022. évben 1 alkalommal szabtuk ki kémiai terhelési bírságot és 2 alkalommal került sor egészségügyi bírság kiszabására a tapasztalt közegészségügyi hiányosságok miatt. Ezekből a mutatókból látszik, hogy 2021. évben a covid-járvány volt a munkánkra meghatározó- magas határozatszám a hatósági karantén elrendelésére, ezzel szemben 2022-ben a hatósági ellenőrzéseink száma jelentősen nőtt, a kedvezőbb járványhelyzet lehetővé tette a helyszíni ellenőrzések számának emelkedését.

A Dombóvári Kistérség lakosságának népegészségügyi helyzete

A Tolna megyei és a Dombóvári járás teljes lakosságának halálhálóját vizsgálva, mindkét körben a keringési rendszer betegségei, majd a rosszindulatú daganatok okozta halálozás részaránya volt a legmagasabb, melyet eltérő megoszlásban követték a további vizsgált főbb halálokok.

A korai halálozás (25-64 éves korcsoport) esetében a megoszlás ettől eltérő volt. A férfiak körében kisebb mértékű eltéréssel, a nők körében nagyobb arányban okoztak több halálozást a daganatos megbetegedések a keringési rendszeri betegségeknél. A kor előrehaladtával fordított arányosság volt megfigyelhető a két vezető halál között. A lakosság életkorának előrehaladtával a keringési rendszer betegségei okozta halálozás halálhálójának súlya emelkedett (1. ábra).

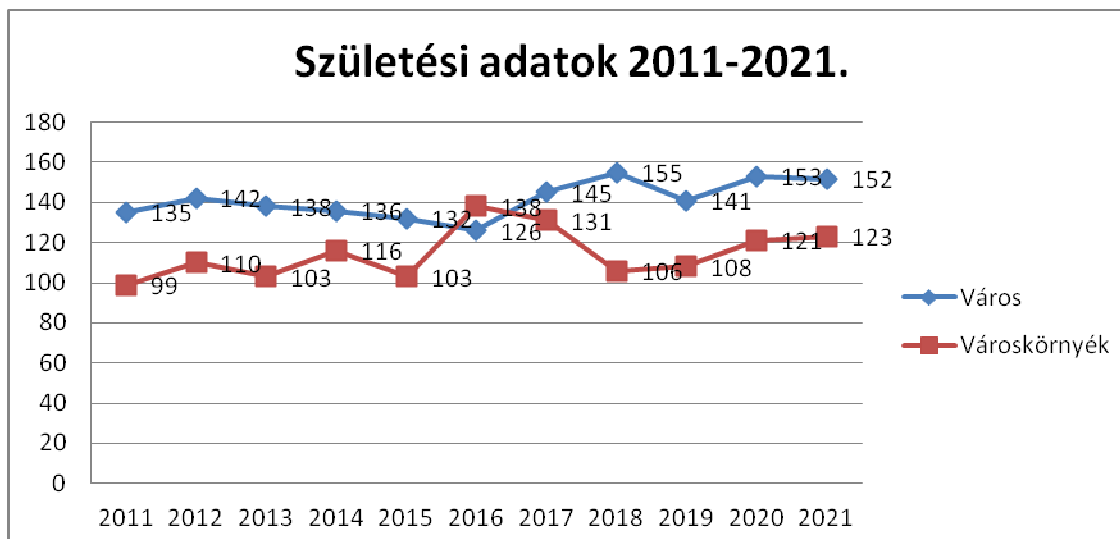
A Dombóvári Kistérség demográfiai jellemzői

Tárgy évben járásunkban összesen 275 csecsemő született, ez csak egyetlen újszülöttel több, mint a 2020-as évben volt. A városban 152, azaz 1 születéssel kevesebb, városkörnyéken 123, azaz 2 születéssel több élveszülés volt az előző évhez képest.

2021-ben Dombóvári járás területén tervezett otthoni szülésre nem került sor, 1 esetben (Szakcs védőnői körzetben) zajlott nem tervezett intézetben kívüli szülés.

2021. évi születési adatok bemutatása

A kora, illetve kissúlyú újszülöttek száma összesen 35 volt, amely 12 %-os korfrekvenciát jelent. 1000 gr. alatti születés 5 esetben volt, halvaszülés 2 esetben fordult elő. Csecsemőhalálozás egyetlen esetben történt.

A Kistérség demográfiai mutatói változatlanul igen kedvezőtlenek: a népmozgalmi mutatók alapján a **lakosság továbbra is folyamatosan fogy.** A fogyás legfőbb okai az emelkedő halálozás, és az elvándorlás. **Az élveszületések tekintetében a megyei átlagnál jobb a helyzet. A népesség fogyásának mértéke a megyei mutatónál kedvezőtlenebb.** Az ezer főre jutó születések száma a megyei átlaghoz tendál, a halálozás mutatói kedvezőtlenek.

A lakosság kormegoszlása kedvezőtlenül alakul.

A kistérség korfája szabálytalan, az előregedő populációkra jellemző alakot mutat hasonlóan Tolna megye és Magyarország korfájához.

A férfi-nő aránybeli különbségek az évek előrehaladtával egyre szembetűnőbbek, jelezve a férfiak magas halálozását. A 65 év felettek részarányának növekedése, a 15 év alatti lakosság arányának, valamint a munkaképes korú férfiak létszámarányának csökkenése előre vetíti az eltartó és eltartott

lakosság arányának komoly romlását. A fiatal korosztálynál a népességbeli %-os arány tendenciájában mindkét nemnél csökkenő, hasonlóan a megyei és országos értékekhez.

Halálozás

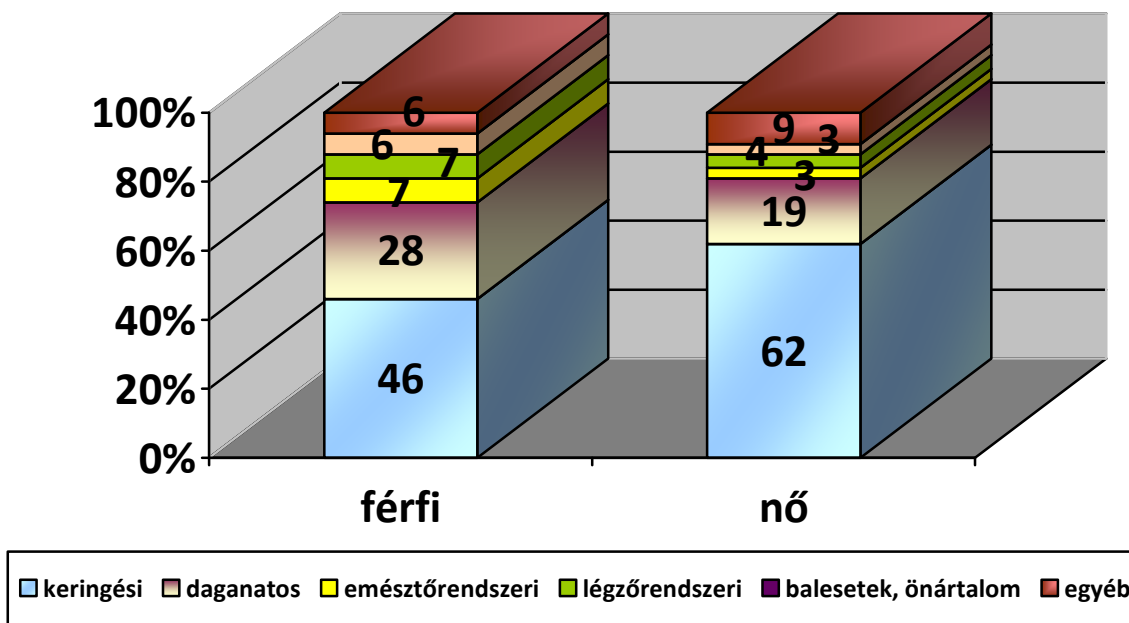
A Dél-dunántúli Régió helyzete

A régióban az országos viszonyokhoz hasonlóan keringési rendszer megbetegedései okozta halálok dominál mindkét nemnél (50%). Szintén magas arányt képvisel a daganatok okozta halálok részesedése (25,3%). Ezt az emésztőrendszer megbetegedései által bekövetkezett halálok (6,5%), és a külső okokra visszavezethető mortalitás (5,7)% követik. A sort a légzőrendszer megbetegedései által bekövetkezett halálok (4,8%) zárja.

Az utóbbi három elemzett haláloki kategóriánál a halálokok esetszámai lényegesen alacsonyabbak, így országos szinttől kiemelkedő eltérések adódhatnak.

A Dombóvári Kistérség halálozási jellemzői

A Dombóvári Kistérség haláloki struktúrájában mindkét nemnél a vezető halálok az országos adatokhoz hasonlóan a keringési rendszer betegségei (férfi: 46 % nő: 62%), második a daganatos betegségek (férfi: 28 nő: 19%). Ezt követik arányaiban lényegesen kisebb mértékben az emésztőrendszer (férfi: 7, nő: 3%), a légzőrendszer betegségei (férfi: 7, nő: 4%) valamint a szándékos önártalom és a balesetek (6-3%) miatti halálokok.

Keringési rendszer megbetegedései okozta halandóság

A keringési rendszer betegségei okozta halálozás mindkét nem esetében kedvezőtlenebbül alakul, mint a megyei- és az országos átlag.

Daganatok okozta halandóság

A daganatok miatt bekövetkezett halálozás területi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy **a Dombóvári kistérségben a férfiaknál az értékek magasabbak az országos átlagnál, a nők esetében az eltérés kedvező.**

Emésztőrendszer betegségei okozta halandóság

A emésztőrendszeri megbetegedésekből eredő adatok területi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy a Dombóvári kistérségben mindkét nem esetében az **országos átlagnál kedvezőbb a helyzet.**

Légzőrendszer megbetegedései okozta halandóság

A légzőrendszer megbetegedései miatt bekövetkezett halálozások mutatói férfiaknál meghaladják az országos átlagot.

Egészségügyi igazgatás:

Egészségügyi alapellátás helyzete:

Az alapellátást általánosságban a megfelelő tárgyi feltételek jellemzik, a rendelők állapota, felszereltsége nagy részben megfelelő.

A 2020. évben a COVID-19 járvány miatt a háziorvosi ellátás jellege megváltozott, ami még 2021. évben is jellemző volt az egészségügyi tevékenységre.

Előtérbe került a telefonon történő konzultáció, tanácsadás, az orvos-beteg személyes találkozás a minimumra csökkent.

Tájékoztatás szerint indokolt és indokolatlan betegmegjelenések száma is csökkent. 2021-ben kezdett visszatérni a szokásos mederbe az egészségügyi ellátás, a személyes megjelenések, betegvizsgálatok is a protokoll szerint történtek illetve történnek már.

Az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet 3. § (4) bekezdése szerint a betegek számára a közfinanszírozott egészségügyi szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatóknak biztosítania kell az akadálymentes közlekedés lehetőségét, továbbá ezen egészségügyi szolgáltatóknál a fogyatékkal élők részére Obiztosítani kell az (1) bekezdés *d)* pontja és a 4. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti feltételek speciális kialakítását.

A rendelők egy részében az épület akadálymentes megközelíthetősége nem biztosított, valamint az épületen belül az akadálymentes közlekedés sem lehetséges, illetve a mozgáskorlátozott WC-mosdó helyiség sem biztosított.

I. Háziorvosi ellátás:

Dombóváron 8 felnőtt háziorvosi körzet, valamint 4 házi gyermekorvosi körzet működik. A városban jelenleg valamennyi felnőtt háziorvosi és gyermek háziorvosi körzet betöltött. Az iskolaorvosi feladatok elvégzéséről a háziorvosi, illetve házi gyermekorvosi körzetek orvosai gondoskodnak.

Dombóváron a Szabadság utcai rendelők felújítása elkezdődött, a házi orvosok, védőnők, fogorvos átköltöztek ideiglenesen kb 6-12 hónapra (előre láthatólag) ideiglenes helyre (az ügyelet telephelyére, a Kalendula gyógyszertár emeleti része, illetve működő fogorvosi rendelőbe.) Előzetes szemlénk szerint ideiglenesen az ellátásra a helyszínek, rendelők megfelelőek. A lakosság tájékoztatása megtörtént a rendelések változásáról.

A betöltött praxisokat működtető egészségügyi szolgáltatók társas vállalkozási formában, illetve egyéni vállalkozóként látják el a feladatot érvényes egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedély birtokában.

A házi orvosok, fogorvosok ellenőrzése a koronavírus járvány adta feladatok, valamint járványügyi megelőzés érdekeiből adódóan elmaradtak az elmúlt évben.

A házi orvosi körzetek betegei számára valamennyi Dombóváron működő házi orvosi szolgálat biztosítja az előírások szerinti heti minimum 15 óra rendelést, napi minimum 2 óra rendeléssel minden hétköznapon. Valamennyi házi orvos helyettesítési megállapodás alapján biztosítja saját körzetének helyettesítését szabadság, illetve megbetegedés esetén.

II. Fogászati ellátás:

Dombóvár város közigazgatási területén 5 közfinanszírozott fogorvosi körzet működik, melyek a dombóvári lakosok ellátása mellett a dombóvári járáshoz tartozó települések lakosainak ellátását is dombóvári helyszíneken biztosítják. A fogászati ellátást végző egészségügyi szolgáltatók érvényes működési engedély birtokában gondoskodnak a körzetekhez tartozó felnőttek és gyermekek ellátásáról egyaránt. A fogorvosi szolgálatok a helyi lakosok ellátása mellett biztosítják az óvodás és iskolás gyermekek fogászati szűrését is.

A közfinanszírozott fogászati ellátást biztosító fogszakorvosok társas vállalkozási formában, illetve egyéni vállalkozóként végzik tevékenységüket.

A fogászati körzetekhez tartozó betegek részére az ellátás heti 30 órában biztosított, minden hétköznapon. A körzetek fogorvosainak távolléte esetén helyettesítés szintén Dombóváron, illetve egy körzet esetében Kurdon vehető igénybe.

A fogászati rendelők jól felszereltek, az ellátás személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, azonban a rendelők épületeinek teljes akadálymentesítése csak részben valósult meg.

Dombóváron a közfinanszírozott fogászati alapellátáson kívül fogászati magánrendelések is működnek érvényes egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedély alapján, melynek keretében általános fogászati ellátás mellett nem közfinanszírozott fogszabályozás is helyben elérhető.

Illetékességi területünkön jelenleg nem működik fogászati ügyeleti ellátás. Hétvégi és munkaszüneti napokon fogászati sürgősségi ellátás a megyeszékhelyen biztosított. A fogászati ügyelet sürgősségi beavatkozások keretében fogeltávolítást, vérzéscsillapítást, idegentest- eltávolítást, törött fog lecsiszolását, gyökércsatorna megnyitását, és az előző beavatkozásokhoz szükséges érzéstelenítést és fogászati röntgent köteles elvégezni a hozzá forduló betegeknél.

III. Központi ügyeleti ellátás

Az Emergency Service Kereskedelmi és Egészségügyi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság végzi a központi ügyeleti ellátást az ügyeleti feladatok ellátására kialakított Dombóvár, Szent István tér 1. szám alatti telephelyen.

Továbbra is komoly szervezési nehézséget jelent az ügyeleti ellátást biztosító szolgáltatók számára a jogszabályi előírásoknak megfelelő képesítésekkel rendelkező orvosok ügyeleti rendszerbe állítása.

IV. Járóbeteg ellátás:

Az egyes egészségügyi ellátásokat érintő területi ellátási kötelezettség beutalási rend szerint érvényesül.

Dombóváron rendelőintézeti szakellátás működik. Az ellátások hozzáférhetősége a dombóvári lakosok számára nagyrészt biztosított, a szakellátások jelentősebb része minden hétköznap helyben elérhető.

Területi ellátási kötelezettséggel működő fogszabályozás a Dombóváron lakók számára Kaposváron elérhető.

V. Egyéb

Ápolás szakfelügyelet

Az ápolás szakfelügyeleti tevékenység az egészségügyi szolgáltatók ápolási, szakdolgozói tevékenységének szakmai felügyeletére terjed ki, vizsgálva annak szakszerűségét, eredményességét, minőségét, egységes ellenőrzési jegyzőkönyveket használva.

A szakfelügyeleti ellenőrzések lebonyolítása a szolgáltatókkal előzetesen egyeztetett időpontokban történik; írásos értesítést küldünk a tervezett ellenőrzésről, a gyors és hatékony vizsgálat érdekében kérjük a szükséges dokumentumok helyszínen történő elérhetőségét.

Dombóváron 8 db közfinanszírozott felnőtt háziorvosi szolgáltató 10 fő szakdolgozó részvételével végzi egészségügyi tevékenységét.

A házi gyermekorvosi ellátásban 5 fő szakdolgozó végez tevékenységet.

A közfinanszírozott fogászati ellátást végző szolgáltatók által foglalkoztatott szakdolgozók száma 5 fő.

Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzési kötelezettségüket folyamatosan teljesítik, nyilvántartási igazolásuk, valamint Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarai tagságuk, az egészségügyi alkalmasság igazolásuk az ellenőrzések során érvényes volt

Otthoni szakápolás, valamint hospice ellátás szakma vonatkozásában 1 db. szolgáltató rendelkezik egészségügyi tevékenységre jogosító működési engedéllyel.

Osztályunk 2021. évben 8 bentlakásos szociális intézmény 13 telephelyének ápolásszakmai ellenőrzését végezte el a TMKH Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály felkérésére.

Az ellenőrzések során megállapításra került, hogy az intézmények az előírtak szerinti COVID-19 ellátási és megelőzési protokollt elkészítették, az esetlegesen kialakuló járványra felkészültek (pl.: oktatás,

izolációs szoba kijelölése, plusz kézfertőtlenítési pontok biztosítása, fertőtlenítő takarítás gyakoriságának növelése).

Az intézmények tájékoztatása szerint a szükséges védőeszközök és fertőtlenítőszerrendelkezésre álltak/állnak.

Védőnői Szolgálatok szakfelügyelete

A vezető védőnő feladatai közé tartozik a védőnői tevékenység szakmai felügyeletének ellátása, a védőnői tanácsadók minimumfeltételeinek ellenőrzése. A védőnői tevékenységgel kapcsolatos panaszok, közérdekű bejelentések kivizsgálása, a szükséges intézkedések megtétele. Közreműködik az egységes, esély-egyenlő védőnői ellátás megvalósításában, a védőnői munka minőségének fejlesztésében. E cél eléréséhez szakmai iránymutatást ad, koordinál, szakvéleményt nyilvánít.

Az alábbi tájékoztató a Dombóvári járásra vonatkozik:

Területi védőnői ellátás

A járásban 16 területi védőnői állás van, melyből betöltött 15 és 1 helyettesített körzet van Dalmandon. Minden tanácsadóban biztosított az internet hozzáférés, mely minimumfeltétel a védőnői tanácsadóknál.

A Dombóvári járásban 16 területi és 1 iskolavédőnői betöltött körzet van.

2021. évben munkaértekezlet járásonként 2-2 alkalommal valósult meg. Szakmai látogatás 15, szakmai megbeszélés pedig 16 esetben történt. Helyszíni ellenőrzés 4 alkalommal, helyszíni szemle nélkül szakfelügyeleti vizsgálat pedig 78 alkalommal valósult meg. Utóellenőrzés összesen 3 körzetben történt.

Iskolavédőnői ellátás

Dombóváron egy főállású iskola védőnői státusz van, a 8 területi állás mellett. A területi védőnői munka mellett a járásban 15 kolléganő ellát iskola-egészségügyi feladatot is

Kórházi védőnői ellátás

Változás nem következett be, napi 4 órában intézeti védőnő segít az anyukákat a szoptatásban az Újszülött osztályon.

Vezető védőnői tevékenység

Tavaly a kiszállások száma 115, melyből szakmai felügyelet: 36 alkalom, szakmai látogatás: 19, szakmai megbeszélés: 15 alkalommal történt. Szakfelügyeletben nem részesült szolgálat illetve kolléganő nem volt. Intézkedést igénylő panaszbejelentés nem érkezett.

Járványügy

A fertőző megbetegedések alakulására vonatkozóan statisztikai adatokkal, értékeléssel osztályunk illetékességi területének figyelembe vételével Dombóvár és Tamási járásra vonatkozóan együttesen rendelkezünk adatokkal, ennek figyelembe vételével kell az alábbi elemzést olvasni és értékelni.

2021-ben a koronavírus okozta pandémia során illetékességi területünkön 8 közösségi COVID-19 légúti járvány került regisztrálásra, kivizsgálásra, feldolgozásra. Ebből 7 járvány a dombóvári járás területén, 1 járvány pedig a tamási járás területén került detektálásra. A járványok elsősorban szociális otthonokban

(5 esetben), kórházi osztályon pedig 3 esetben okoztak halmozódást. A Coronavírus járványok szezonálisára jellemző volt a késő őszi és a téli időszak.

Légúti fertőző betegségek terén a bejelentett a *COVID-19* esetszám 2021. évben 6145 eset, ez jelentős emelkedést mutat a 2020. évi esetszámhoz képest, amikor is 902 fő került bejelentésre. Diagnosztikai vizsgálat (Ag gyorseszteszt illetve PCR) minden esetben elvégzésre került. Korspecifikus morbiditásra jellemző, hogy minden korcsoportban előfordult megbetegedés. Legmagasabb esetszám a 45-54 korcsoportban fordult elő, 1231 főt jelentettek be, ez a bejelentett esetek 20,0 %-a. Kórházi ápolásra 671 fő szorult, ez a bejelentett esetek 10,9 %-a. A bejelentett esetek 3,87 %-a elhalálozott (238 fő).

A *Varicella* megbetegedések száma 2021. évben 52 eset, ez kevesebb, mint a 2020. évi esetszám, amikor is 84 fő került bejelentésre. Diagnosztikai vizsgálat nem volt. Korspecifikus morbiditásra jellemző az 0-4 és a 5-14 éves korcsoport érintettsége, a megbetegedések 100,0 %-át ebből a korcsoportból jelentették. Kórházi ápolásra nem került sor. Szezonálisra jellemző a téli és kora tavaszi időszak.

Tárgy évben illetékességi területünkön *influenzajárvány* nem került detektálásra. Az influenza figyelőszolgálatban 8 háziorvosi praxis került kijelölésre. Területünkön sentinel orvos nem került felkérésre virológiai adatgyűjtés céljából. A 2021/2022. évi influenza szezonban térítésmentesen biztosított 3 Fluart vakcina 49,4 %-át, míg a Vaxigrip Junior oltóanyag 93,5 %-át használták fel a jelentési időszak végéig az oltóorvosok. A 3Fluart oltóanyag a 64 éven felülieknél került legmagasabb számban eloltásra (49,8%). Az egészségügyi dolgozók körében 1,5 %-ban került felhasználásra az influenza elleni oltóanyag.

Enterális járvány 2021 évben nem került felderítésre. Enterális megbetegedések közül a *Campylobacteriosis* esetszám tárgy évben 13. A laboratóriumi vizsgálat 53,8%-ban C.jejuni, 15,3%-ban C.coli szerotípust igazolt, az esetek 30,7%-a szerotipizálásra nem került. A megbetegedettek 30,8 %-a szorult kórházi ápolásra. Területileg az esetek 46,1 %-a Dombóvár településen jelentkezett. Campylobacteriosban megbetegedett személy környezetében járványügyi megfigyelés alá helyezést nem kezdeményeztünk, munkakörtől való eltiltás nem volt.

Salmonellosis bejelentett esetszám 2021. évben 14 eset, mely lényegében nem változott a 2020-ban bejelentett esetszámhoz képest. Az elvégzett laboratóriumi vizsgálat 71,4 %-ban S.enteritidist igazolt. Az esetek 28,5%-a szerotipizálásra nem került. A megbetegedettek 57,1%-a szorult kórházi ápolásra. Salmonellosisban megbetegedett személy környezetében járványügyi megfigyelés alá helyezést nem kezdeményeztünk, munkakörtől való eltiltás nem volt.

Idegrendszeri fertőző megbetegedés vonatkozásában a vizsgált időszakban 3 esetet jelentettek meningitis purulenta kmn. diagnózissal. 1 esetben a betegség kimenetele exit volt. A megbetegedettek 100%-a kórházi ellátásban részesült.

Vektorok útján terjedő fertőző megbetegedés tekintetében 1 Lyme-kór és 1 Q-láz került bejelentésre.

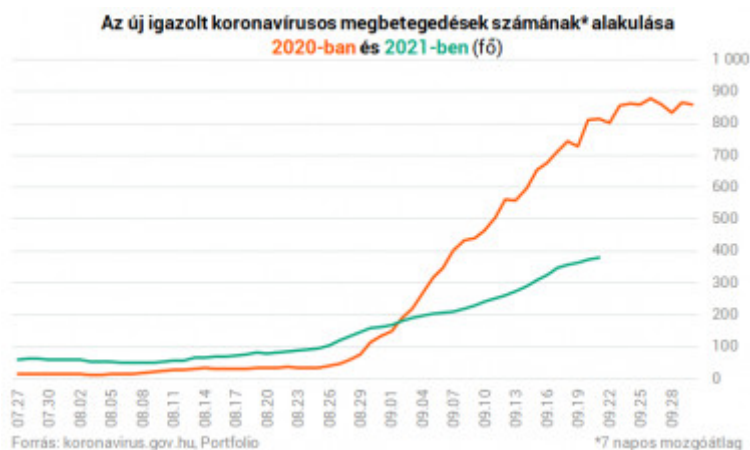
Hepatitis infectiosa esetében 2021 évben 2 akut Hepatitis E került bejelentésre. Kórházi ápolásra a betegek vonatkozásában nem került sor.

A krónikus HBV fertőzött terhességi szűrővizsgálat kapcsán 2021. évben nem került látóterünkbe.

Lyssa gyanús sérülés miatt az észlelő orvososok jelentései alapján teljes oltási sorozatot (4 adagos protokoll) 28 fő kapott, melynek oka, hogy a sérülést okozó állat nem volt megfigyelhető. Leggyakrabban ismeretlen kutya, macska harapása miatt volt szükség az expozíciót követően oltás elrendelésére.

Kötelező védőoltással megelőzhető fertőző megbetegedések közül területünkön Pertussis, Mumpsz, Rubeola, Morbilli, Tetanusz nem fordult elő. Trópusi betegségeket nem jelentettek.

Különleges jelentőséggel bíró fertőzések (Antrax) nem fordultak elő. Antrax gyanús eset kapcsán készenléti csomaggal

Élelmezés- és táplálkozás- egészségügy

A közegészségügyi ellenőrzés hiánya miatt az élelmezés-egészségügyi egységeknél is érzékeltek, hogy a vidéki kisboltokban, italboltokban megszorodtak a problémák, melyek elsősorban a takarítottság, karbantartás hiánya, rágcsálók elszaporodása jellemző, a fertőtlenítő mosogatószer, kézfertőtlenítőszer hiánya, lejárt minőség megőrzési idejű használata jellemző.

Közérdekű bejelentések

Táplálkozás-egészségügyi-, valamint személyi higiéniával kapcsolatos higiéniás hiányosságaira utaló bejelentés nem érkezett Osztályunkra.

Ételfertőzés, ételmérgezés:

Nyilvántartott, bizonyítottan főzőkonyhai eredetű és bizonyítottan élelmiszer okozta megbetegedés az előző jelentéskészítés ideje óta és tárgyévben nem történt.

A tárgyévben bejelentett gombamérgezés nem történt.

Dombóváron a saját szedésű gombát minősítő gombavizsgáló működéséről továbbra sincs tudomásunk.

Az élelmezés-egészségügy szakterületen tartott ellenőrzések alkalmával Osztályunk munkatársai a nemdohányzók védelméről szóló törvényben foglaltak betartását, valamint a kémiai biztonsági előírások előírásainak teljesülését is egyidejűleg ellenőrzik. Az ellenőrzések során továbbra is a felmerülő hiányosságok kisebbik része érinti a közegészségügyet, melyek túlnyomó része hamar orvosolható –

főként iratbemutatással (új üzletben kommunális hulladékszállítás megoldása; rovar- rágcsálóirtási szerződés), nagyobb részük továbbra is kémiai biztonságot érintő hiányosság (elektronikus alapú tevékenység-bejelentés, kémiai kockázatértékelés elkészíttetése, címkével megegyező adattartalmú biztonsági adatlapok beszerzése).

Gyermek-, és ifjúság-egészségügy

Illetékességi területünkön működő intézményekben a közegészségügyi ellenőrzéseket az általános közegészségügyi, speciális ifjúság-higiénés előírások, valamint a nem dohányzók védelmével és a kémiai biztonságról szóló törvény betartásával kapcsolatosan végeztünk.

A 2021. évben szintén feladatunk volt a gyermek-, és lakásotthonok közegészségügyi körülményeinek felmérése. Területünkön valamennyi gyermek-, és lakásotthon felkeresése megtörtént, az ellenőrzéseket elvégeztük.

A 2021/2022.-es tanévben az illetékességi területünkön található összes óvodában és bölcsődében ellenőrzést végeztünk a hatáskörünkbe tartozó szakkérdések tekintetében.

A dombóvári *általános- és középiskolákban* elvégzett ellenőrzéseink során hiányosságot nem tapasztaltunk.

2021. évben kiemelt munkatervi feladatként több iskolai büfé ellenőrzését végeztük. Az eddigiekben végzett ellenőrzéseink tapasztalat az, hogy a megengedett termékeken kívül a magasabb cukor- és sótartalmú termékeket (pl. üdítők, chip) is forgalmaznak némely büfében. A szabálytalanságok megszüntetése érdekében hatósági eljárást indítottunk. 1-1 termék laboratóriumi bevizsgálása érdekében mintavétel is történt, melynek bevizsgálása eredményeként hiányosságot nem rögzítettek.

Táborok: Illetékességi területünkön a táboroztatással kapcsolatos eljárásrend az évek során kialakult gyakorlatnak és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően - zökkenőmentesen beépült a gyakorlatba. A tábor szervezők bejelentették a tervezett táborokat. A táborkezdés időpontjában minden esetben megtörtént a közegészségügyi szemle. Higiénés hiányosságok miatt intézkedésre egy esetben sem kellett sort kerítenünk. A táborok jelentős része épített környezetben került kialakításra, kifogással egy esetben sem kellett élnünk a közegészségügyi feltételeket illetően. A foglalkoztatók, közösségi helyiségek, valamint a vizes csoportok tisztasági meszelését elvégezték a tábor nyitása előtt. A táborozók szülői egészségügyi nyilatkozata a helyszínen bemutatásra kerültek. Egy esetben találtunk hiányosságot, a tábor bejelentését a tábor szervezője elmulasztott, ezt felszólításunkra pótolta, a helyszínen tapasztalt kisebb hiányosságokat az ellenőrzés alkalmával pótolták.

Település-egészségügyi szakterület

1. Ivóvíz szolgáltatás felügyelete

A Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya továbbra is csak az 1000 m³/nap-nál kisebb kapacitású és 5000 főnél kevesebb állandó népességet ellátó vízellátó rendszerek hatósági felügyeletét látja el, így a város területén Osztályunk hatáskörébe továbbra is 2 üzemi ivóvíz szolgáltató felügyelete tartozik (Dombóvári Szent Lukács Kórház, MÁV Intézményi Vízmű). Dombóvár város vízellátásának

hatósági felügyeletét változatlanul a Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya látja el. A város ivóvízellátásával összefüggő, lakosságtól érkező jelzéseket, bejelentéseket Osztályunk munkatársai az esetleg szükséges intézkedések megtétele érdekében továbbra is azonnal, egyidejűleg továbbítják mind a szolgáltató, mind pedig a hatósági felügyeletet ellátó Népegészségügyi Főosztály számára. Szükség esetén a gyors, operatív kapcsolattartás érdekében segítjük a szolgáltató helyi képviselőinek és a Népegészségügyi Főosztály munkatársainak és az ügyfeleknek az egymás közti kommunikációját.

Vízminőséggel kapcsolatos lakossági bejelentés az általunk felügyelt 2 üzemi ivóvíz szolgáltató tevékenységével kapcsolatban az előző beszámoló óta eltelt időszakban nem érkezett. A szolgáltatók az ún. „önkontroll” vízvizsgálati eredményeket rendszeresen, vízművenként a vízjogi üzemeltetési engedélyben rögzített ütemterv alapján végeztették. A vizsgálati eredményekről, valamint kifogásoltág esetén a tett intézkedésekről elektronikus úton folyamatosan tájékoztatják Osztályunkat.

2. Medencés fürdők felügyelete

Dombóváron 4 medencés fürdő üzemel, melyek működését előzetes ütemezés alapján ellenőrizzük. Tárgyévben valamennyi fürdő (Gunaras gyógyfürdő, Farkas Attila uszoda, Szivárvány Óvoda tanuszoda és a Dombóvári Szent Lukács Kórház Rehabilitációs Centrum fürdő) közegészségügyi ellenőrzése megtörtént, a szezonális jelleggel működő Gunaras strandfürdő ellenőrzésére nyitás előtt és üzemelés alatt egyaránt sor került.

A **Farkas Attila Uszoda** ellenőrzése, a kémiai kockázatértékelés felülvizsgálata, és az elkészült Legionella kockázatértékelés bemutatása megtörtént. Közegészségügyi hiányosság és fürdővíz-kifogásoltág miatt hatósági intézkedés nem volt szükséges.

A **Dombóvári Szent Lukács Kórház Gunarasi Rehabilitációs Centruma** által üzemeltetett 1 db töltő-űrítő rendszerű gyógymedence nem működött, a Rehabilitációs részleg bejelentette osztályunk felé az egység működésének szüneteltetését.

A **Dombóvári Szivárvány Óvoda tanuszodájában** az önellenőrző- és hatósági fürdővíz vizsgálatok eredményei alapján a vízminőség folyamatosan megfelelő volt, az intézményben a baba-mama úszás feltételei továbbra is adottak. A szakaszos üzemelés változatlanul szeptembertől- júniusig (gondozási időben) történik. Az uszoda júniustól szeptemberig zárva tart, melyet az üzemeltető előzetesen bejelentett. Az egység ellenőrzésére szeptember végén sor került, közegészségügyi hiányosság a tanuszoda üzemeltetése vonatkozásában nem merült fel.

3. Szennyvíztelep ellenőrzése

A Dombóvári Szennyvíztelep közegészségügyi-kémiai biztonsági ellenőrzését munkaterv szerint végrehajtottuk. Megállapítottuk, hogy a működtetés szabályosan, a vízjogi üzemeltetési engedélyben kikötött közegészségügyi-kémiai biztonsági feltételek betartásával történik. Az előírt rágcsálóirtást eredményesen elvégezték a szennyvíztisztító telepen és az elvezető rendszer rágcsálók búvóhelyéül alkalmas egyéb műtárgyaiban is. A rendszer zárt működtetésű, egészségügyi kártevők (legyek,

rágcsálók) felszaporodásától, tisztítóműből kijutó szennyezés miatti fertőzésveszélytől nem kell tartani. Szabályzat szerinti üzemelési feltételeket tapasztaltunk, hatósági intézkedés nem volt szükséges.

3. Hulladék elhelyezés

Dombóváron a kommunális hulladékátrakó, továbbá hulladékudvar üzemel. A hulladékátrakó ellenőrzésére a tavalyi évben került sor. A hulladékudvarba kizárólag a lakosságtól származó hulladék kerül. Szelektív hulladékgyűjtés lehetősége a városban hulladékgyűjtő szigetekkel biztosított. Ellenőrzéseink alkalmával az induló új vállalkozásoknál továbbra is több esetben tapasztalható, hogy a telephelyre nem rendelkeznek a kommunális hulladékszállításra érvényes szerződéssel; ezt a hiányosságot az elmúlt időszakban az ellenőrzést követő rövid határidőn belül minden esetben pótolták, iratbemutatással igazolták.

Egyéb ellenőrzéseink során megállapítottuk, hogy a Dombóvár - Gunarasi üdülőövezetben a közterületek rendezettek, egészségügyi kártevők búvóhelyeül szolgáló, felszaporodását segítő ágnyesedék-halmok, felhalmozott zsákos hulladék tartós deponálása nem volt tapasztalható.

Az egészségügyi intézményekben keletkező veszélyes hulladékot szerződés alapján a Pécsi Környezetvédelmi Kft., a Zöld Zóna Környezetvédelmi Kft. és a Septox Kft. szállítja el. Legnagyobb mennyiségben az átmeneti tárolást követően a szervezett gyűjtés a Dombóvári Szent Lukács Kórház koordinálásával valósul meg. Területünkön veszélyes hulladéklerakó, hulladékégető továbbra sem üzemel.

Az állati hullák elhelyezését, átvételét a kijelölt, állategészségügyi hatóság által engedélyezett hulladékudvar területén végzik. Az előző jelentéskészítés óta az átvevőhely működésével, állati hullák elhelyezésével kapcsolatban közérdekű bejelentés osztályunkhoz nem érkezett.

A nem veszélyes hulladékok hasznosításával (pl. fémhulladék, nem mezőgazdasági eredetű hulladék szántóföldi hasznosítása) az ilyen típusú hulladékok továbbhasznosítása, ártalmatlanítása megoldottnak tekinthető.

5. Közérdekű bejelentések

Osztályunkra 2021. évben 16 db, 2022-ben 20 db panasz, közérdekű bejelentés érkezett. Ezek közül település-egészségüggyel összefüggésben 2021-ben 12, 2022-ben 10 közérdekű bejelentés történt, melyből az esetek felében került sor áttételre a hatáskörrel rendelkező egyéb hatóság részére. 2021-ben 1 esetben, 2022-ben 2 esetben fordultak hozzánk panasszal egészségügyi szolgáltatóval szemben, melynek kivizsgálása során nagyrészt a panasz megalapozottnak minősült, ugyanakkor orvos-szakmai hiányosságot nem állapítottunk meg, így szakfőorvos bevonására nem került sor. Az orvos-beteg kommunikáció nem megfelelőségéből fakadtak jelentős részben a problémák, melyről már hosszú évek során is visszatérő problémaként szembesülünk.

Nem közművesített, osztatlan közös tulajdonú lakások illemhelyhasználatával, hulladék elhelyezéssel kapcsolatosan több alkalommal érkezett bejelentés hozzánk, intézkedés folyamatban.

Állattartással és trágya elhelyezéssel kapcsolatban 2021. és 2022. évben 2-2 dombóvári ingatlanál, valamint társasháznál tartottunk helyszíni szemlét tárgyévben. A közérdekű bejelentés megtételére elsősorban a zavaró bűzhatás, valamint patkányok, rágcsálók elszaporodása miatt került sor. A helyszíni ellenőrzések alkalmával megállapítást nyert, hogy az egyik esetben az állattartás körülményei közegészségügyi szempontból nem kifogásolhatók. A keletkező trágya időszakos elhelyezésének körülményei a tulajdonosok részéről megfelelőek, a rovarok-, rágcsálók elleni folyamatos védekezésről mindkét esetben gondoskodtak.

Dombóváron 1 alkalommal kellett elrendelnünk egy lakossági bejelentés alapján a társasház lakóinak az egészségügyi kártevők elleni rendszeres védekezésről, szükség szerinti irtásáról gondoskodnunk.

Kémiai Biztonság

Hatóságunk nyilvántartása szerint a dombóvári járásban 1 veszélyes anyagot gyártó vállalat működik, mely az általa gyártott *nem denaturált etilalkohol (legalább 80 t% alkoholtartalommal)* tekintetében az Európai Vegyianyag-ügynökség felé regisztrációs kötelezettségének eleget tett.

A dombóvári járásban 1 olyan szállító működik, mely külföldön, Európai Unió tagállamban közvetlenül beszerzett veszélyes keverékeket (háztartási vegyi árut) forgalmaz kiskereskedelmi tevékenység keretében *elsődleges* magyarországi forgalmazóként. A külföldön beszerzett termékek előírás szerinti magyar nyelvű címkézéséről és azok magyar nyelvű biztonsági adatlapjainak elkészítéséről a forgalmazó gondoskodik.

További kiemelt munkatervi feladatok keretében a veszélyesként osztályozott anyagok/keverékek továbbforgalmazóinak, illetve felhasználóinak ellenőrzését végzi hatóságunk. A veszélyes termékek forgalmazására, felhasználására, tárolására vonatkozó általános kémiai biztonsági szempontok vizsgálatán kívül a forgalmazott termékek csomagolásának, címke- és biztonsági adatlap tartalmának, szűrőpróba szerű vizsgálatát végezzük, továbbá ellenőrizzük a veszélyes termékek forgalmazó általi kötelező bejelentésének megtörténtét.

Ellenőrzéseink során kiemelt figyelmet fordítunk az ún. biocid termékek ellenőrzésére, azok engedélyezett hatóanyagainak vizsgálatára, a termék címkézés előírás szerinti adattartalmának vizsgálatára és a csomagolási szabályok betartására.

2017. június 1. után kereskedelmi forgalomban már csak az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendeletében (CLP rendelet) meghatározott jelzésű és címke adattartalmú termékek forgalmazhatók. A szállítói lánc tagjainak ellenőrzése során vizsgáljuk, hogy az általuk forgalmazott veszélyes anyagok/keverékek CLP címkével kerülnek-e kereskedelmi forgalomba, a régi ún. DPD címkével ellátott termékeket zárjuk.

Összességében elmondható, hogy illetékességi területünkön javult a bejelentési fegyelem, mely a kémiai biztonsági szakterületi, illetve az ellenőrzést végző egyéb szakterületi munkatársak ellenőrző munkájának köszönhető. Korábbi évekhez hasonlóak a tapasztalt hiányosságok (veszélyes készítménnyel folytatott tevékenység, illetve adatváltozás bejelentésének hiánya; nem megfelelő vagy hiányzó kémiai kockázatértékelés; biztonsági adatlapok hiánya, vagy a termék aktuális címkézésével nem egyező adattartalmú biztonsági adatlapok biztosítása, valamint a felhasznált veszélyes keverékek

nem megfelelő tárolása). Az ellenőrzéseken tapasztalt hiányosságokat ügyfeleink a megadott határidőn belül pótolták.

Az ellenőrzések során szűrőpróbaszerűen kiválasztott veszélyes termékek Kémiai Biztonsági Szakrendszerbe (KBIR) történő kötelező bejelentésének elmaradása, címke- vagy biztonsági adatlap tartalmának hiányosságai, vagy a közforgalomba kerülő termék nem megfelelő csomagolása esetén az ügyet a gyártó, vagy első magyarországi forgalmazó székhelye szerint illetékes hatáskörrel rendelkező szervhez továbbítottuk további intézkedés végett.

Nemdohányzók védelme

2012. január 1-ével lépett hatályba a nemdohányzók védelméről es a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosítása, mely jelentősen szigorította a dohányzás szabályozását. A Nemdohányzók Védelméről Szóló Törvény szabályainak betartását a járási hivatalok népegészségügyi osztályainak munkatársai vizsgálják. 2020-2021. évben kiemelt munkatervi feladatként **végeztünk ellenőrzéseket dohányboltoknál** a Törvényben foglaltak betartásának ellenőrzése céljából. Egészségvédelmi bírság kiszabására az elmúlt évben nem került sor. Az egyszerűsített hatósági ellenőrzést valamennyi helyszíni ellenőrzésünk során rutinszerűen elvégezzük.

Személyi és tárgyi feltételek

Intézetünk **szakmai személyi ellátottsága** az összlétszám tekintetében és szakmai összetétel vonatkozásában is jó. Jelenleg két új aktív korú kolléga látja el az osztályon a vezető védőnői feladatokat a két járás területén, továbbá egy élelmezés-egészségügyi szakterületet ellátó kolléga áthelyezéssel került osztályunkra. Az operatív létszám jelenleg 11 fő (1 fő orvos, 4 fő közegészségügyi felügyelő munkatárs, 1 fő diplomás ápoló és 1 fő diplomás védőnő, 1 fő dietetikus végzettségű, továbbá 2 fő egyéb felsőfokú végzettségű kolléga). Jelenleg 1 fő vezető védőnői státusz betöltetlen, ami megnehezíti a védőnői szakfelügyeleti tevékenységünket.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kérem beszámolómm elfogadását!

Dombóvár, 2022. szeptember 15.

Tisztelettel:

dr. Albert Nóra

járási tisztifőorvos

osztályvezető

Erről értesül:

1. Dombóvár Város Polgármestere, Dombóvár Szabadság u. 18. (elektronikus úton)

2. Irratár

Melléklet: A Dombóvári járás lakosságának halálozási és megbetegedési helyzetéről készített tájékoztató (2013-2017).

1. ábra
Tolna megye és a Dombóvári járás lakosságának haláloki struktúrája,
2013-2017.

